

TÜRKİYE İLAÇ ENDÜSTRİSİNİN KÜRESELLEŞMESİ İÇİN DEVLET İLE ORTAK YOL HARİTASI RAPORU

Dr. Seyfullah Dağıstanlı

Hekim, toksikolog, ilaç eczacılığın eski bürokrati, sektörde üst düzey yönetici, köşe yazarı ve fikir lideri. O, ilaç dahil hayatın her ögesine farklı açılardan bakarak anlamaya çalışan bir meraklı. Onun ayırt edici özelliği; doğal olması, şablonlardan sıkılması. Müzik aleti timbirdatıp, oğluyla basketbol oynamak, TV seyrediyor gibi yapıp, aynı anda gazete okuyup, e-mail cevaplamak gibi meziyetleri de var. Çaydan, dostlarla derin sohbetlerden, bazen dalga geçmekten, çalışmayı eğlenmeye çevirmekten ve hep ama hep analizden vazgeçemiyor. Hayallerinden gerçekleştirenleri saymazsak diğerleri: İyi bir film yönetmek, piyanoda "Saraydan Kız Kaçırma"dan bir fragmanı hatasız çalmak, orijinal bir ilaca imza atmak, deniz kenarında ama ağaç gölgesinde boşa vakit geçirmek denebilir...

► İEİS, Kasım 2011'de bir sektör raporu yayınladı. Boston Consulting Group tarafından hazırlanan raporda Türk İlaç Endüstrisinin mevcut durumu, güçlü ve zayıf yanları, küreselleşme için 2023'e uzanan bir yol haritası bulunuyor.

Raporun, son dönemlerde kaotik bir süreçten geçen sektörün tüm taraflarına ortak bir hedef önermesi vizyoner bir yaklaşım. Gerçekçi bir tablo çizmeye özen gösterildiği anlaşılabilir rapor, fotoğrafı bütün olarak görebilmek açısından son derece değerli. Hayli konservatif tahminler içeren raporun geleceğe dair tarafları heyecanlandırdığını söylemek ise zor. Bir yazıya sığmayacak zenginlikteki raporun bütününe http://www.ieis.org.tr/YAYINLAR/BCG%20RAPOR_kasim_2011.pdf linkinden erişebilirsiniz. Raporunda değinilmemiş ya da farklı değinilmiş bir iki konuya gelirek:

1. Rapor, halen % 60 dolulukla seyreden atıl üretim kapasitelerinin değerlendirilmesi, böylece maliyetlerin düşürülmesini öngörüyor. Bu kapasite değerlendirmelerinin fason üretimle olması için halen çok elverişli bir ortam var ise de, yaşama yansımalarını söylemek zor. Fason üretim maliyetlerinin alternatif çözümlerden daha cazip olması gerekiyor.

2. Hammadde ithalatında KDV ve KKDF gibi vergi kolaylıkları öngörülüyor. Hammadde sentezine dair bir değerlendirme ise raporda yer almıyor.

3. Klinik araştırmalara bir veri ihracatı girdisi olarak bakılıyor ki bu gerçekten önemli. Ancak faz çalışmalarının gerek kombinasyon geliştirme, gerek ise biyobenzer üretim ya da orijinal moleküllerin ruhsatlama sürecindeki olmaz ayaklarından biri olduğu vurgusu raporda yer almıyor. Orijinal molekül sentezi şu an gerçekçi bulunmamış, ama küçük de olsa önemli adımların atılmış olmasına rağmen ak-

siyon planında biyoteknoloji ile ilgili bir değerlendirme olmaması, raporların gözünden kaçmış görünüyor.

4. Devletin AR-GE desteklerinin hep büyük ölçekli firmalara yönelik dizayn edildiği, oysa ilaçta AR-GE başarılarının küçük ama yetkin donanımlı girişimlerden çıktığı alkışlanacak bir saptama. Buna, İyi Üretim Uygulamaları mevzuatında halen tek bir büyük yapının alt birimleri olarak tanınan AR-GE, formülasyon, kalite kontrol, küçük ölçekli araştırma amaçlı ürün üretimi gibi fragmanların bağımsız ünite kuruluşları halinde davranabilmelerinin önünü açacak şekilde mevzuat düzenlemelerinin gerçekleştirilmesini de bir ön koşul olarak eklemek gerekir.

5. Eczane eczacıları açısından raporun, OTC ürünlerin eczanelerde satılmasını desteklemesi de önemli.

Rapor, belki de ilk defa, gerek sektör, gerekse yetkili otoritelerin yapmaları gerekenleri bir zaman çizelgesine bağlayarak öneriler getiriyor. Bu haliyle, değerli bir iskelet oluşturuyor ve yetkililer tarafından analitik bir titizlikle okunmayı hak ediyor

